

Bo Sigrell, Att dikta sig fri från verkligheten. Tove Ditlevsen, Edith Södergran, Gunvor Hofmo. Gidlunds förlag 2009.

”Det är avståndet, tomrummet, som är grunden till skapandet”. Psykoanalytikern och professorn i psykologi Bo Sigrell går i denna bok i närkamp med tre skandinaviska diktare från 1900- talet. Psykoanalysen har sedan Freuds dagar haft en lust att undersöka sina kliniska iakttagelser i ljuset av författares livsöden och deras diktning. Bo Sigrell för nu traditionen vidare men på ett mycket personligt sätt. Först och främst så ställer han det kvinnliga författarskapet i ljuset vilket är ovanligt; den danska författaren Tove Ditlevsen, Edith Södergran och norskan Gunvor Hofmo. Alla tre var representanter för modernismen, men också med smärtsamma levnadsöden; sjukdom, separation, torftig barndom och psykisk ohälsa. Bo Sigrell ser hur dessa erfarenheter satt spår i författarnas inre värld men också hur poesin, diktandet, varit dem till hjälp att förstå och hantera denna värld, ja rent av skapa med den. Deras förutsättningar skiljer sig åt. Gunvor Hofmo kunde bota sin inre värld med diktningen, Edith Södergran hade också möjlighet att fördjupa den och skapa något helt nytt på ett gränsöverskridande sätt. Dikten är både reparation och kreation. Bo Sigrell använder sig främst av den kleinianska psykoanalysen för att förstå dessa diktare och deras verk. Genom den kan han beskriva hur den inre världen förhåller sig till den yttre, poeten till dikten och författaren till läsaren.

Att tolka en bortgången författares text kan vara en vansklig uppgift. Texten kan ju inte protestera mot en felaktig analys. Men Bo Sigrell är varsam i sina tolkningar och med stor respekt för diktarens integritet. Boken andas fascination över poesin och Sigrell vet när det är dags att sätta gräns för tolkandet och istället låta dikten tyda det egna livet. Detta är nog den bästa psykoanalytiska litteraturtolkning som givits ut på svenska.

Jakob Carlander

Ingress.

Vad betyder orden för människans förmåga att bemästra en svår och komplicerad värld? Psykoanalytikern Bo Sigrell har gått in i en kunnig och ödmjuk dialog med tre skandinaviska författare från 1900-talet.

Bildtext:

Jag skulle föreslå bild på Edith Södergran:

Edith Södergrans diktning skapade en helhet och integritet i hennes inre värld. Allt har rätt att finnas till.